BARBADOS

Eenige aantekeningen omtrent de geschiedenis van het eiland

DOOR

C. K. KESLER

Toen de toenmalige Prins van Wales in 1920 met het oorlogsschip *Renown* op reis was naar Australië, was het eiland Barbados de eerste Britsche kolonie, waar hij aan wal ging. In een der redevoeringen, die de vorstelijke bezoeker bij die gelegenheid hield, zeide hij o.a.: „Since its first occupation this beautiful island has flown no flag but the British flag and under many trials both in peace and in war, it has never wavered in its staunch allegiance to the British Crown”.

Twee opmerkelijke feiten werden in dezen enkelen zin in herinnering gebracht; vooreerst, dat dit, zoo ver in den Atlantischen Oceaan vooruitgeschoven liggende eiland sedert zijn eerste, vreedzame bezetting steeds Britsch geweest is en verder, dat het onder afwisselende omstandigheden steeds opmerkelijk trouw aan de Britsche kroon is gebleven. Vooral door het eerste feit onderscheidt de geschiedenis van Barbados zich van die der meeste Caraïbische eilanden. Het werd niet door verovering in bezit genomen, z.a. Jamaica, wisselde ook niet herhaaldelijk van overheerscher, zooals zoovele der kleinere eilanden, maar het werd zonder strijd bezet en in cultuur gebracht en bleef sedert steeds sterk Britsch. Het eiland is dan ook vol herinneringen aan zijn geschiedenis als Britsche kolonie gedurende bijna 3½ eeuw, eenige postzegels vertoonen de heerschende Brittania met schild en speer en de bewoners stellen prijs op den bijnaam „*Little Britain*”, die hun eiland met voorliefde draagt. Onlusten heeft het genoeg gekend, maar die werden hoofdzakelijk veroorzaakt door binnenlandsche verdeeldheid en geen buitenlandsche vijand, zelfs onze De Ruyter niet, in den tijd van de groote worsteling tusschen onze Republiek en het wordende Britsche wereldrijk,

is erin geslaagd Barbados onder andere dan de oorspronkelijke heerschappij te brengen.

Bijna drieëneenhalve eeuw duurt deze thans reeds, nl. sedert 1605, toen de bemanning van een Engelsch schip, de *Olive Blossom*, uitgerust door een Londenschen koopman, Sir Oliph Leigh, en op weg naar Guiana, er landde en er bezit van nam in naam van koning Jacobus I ¹⁾. Zij richtte er een kruis op en kerfde in een boom in de nabijheid het opschrift: „James K. of E. and this island”. Te voren was het eiland, naar het schijnt, reeds voorbijgaand door Portugeezen bezocht, die er den naam Los Barbados aan gegeven zouden hebben ²⁾, maar er geen blijvende bezetting achterlieten.

De berichten, die door de eerste Engelsche bezoekers omtrent het eiland naar het moederland kwamen, vestigden de aandacht van Londensche kooplieden erop, in het bijzonder die van Sir William Curteen ³⁾.

¹⁾ Op 30 Mei 1905 werd door den toenmaligen gouverneur, Sir Gilbert F. Carter in Hole Town (a.d. Westkust i.h. district St. James, 7 mijlen van de hoofdplaats Bridgetown) een monument onthuld ter gedachtenis aan deze gebeurtenis. Dit gedenkteeken staat op de plaats, waar vermoedelijk in 1605 de eerste Engelschen landden en waar in 1626 de eerste kolonisten van Sir William Curteen ook voet aan wal zetten.

²⁾ De naam Barbados zou ontleend zijn aan de groote menigte woekerplanten en lianen, waarmede de vijgeboomen (*Ficus barbadiensis*), die er aangetroffen werden, begroeid waren en die de Portugeezen aan baarden deden denken. Deze naamgeving is echter al even twijfelachtig, als die aan andere eilanden. Op 17-eeuwsche kaarten toch komt de naam voor als St. Bernardo, Bernados, Barbudoso, Barnodos en Barnodo.

³⁾ Sir William Curteen (oorspr. Courten geheeten) was de kleinzoon van een kleermaker te Meenen in West-Vlaanderen. Diens zoon Willem Courten vluchtte in 1568 met zijn vrouw en hun dochter Margaretha wegens de geloofsvervolgingen uit Vlaanderen naar Londen. Hier werden hun nog twee zoons, William (1572) en Peter (1581) geboren. De beide zoons kwamen na verloop van tijd tot grooten welstand en behoorden gedurende geruimen tijd tot de rijkste kooplieden uit de City. Als erkentelijkheid voor belangrijken financieelen steun aan den koning werden zij resp. in 1622 en 1623 tot Knight verheven. De dochter huwde met den Middelburgschen koopman Michael Boudaen en na diens overlijden met den Londenschen koopman John Money. Van de gebroeders Courten ging de oudste, William, aanvankelijk als agent voor zijns vaders zaken naar Haarlem, waar hij huwde met de (doofstomme) dochter van den burgemeester Peter Crommelin, die een bruidschat van £ 60.000 medebracht. Omstreeks 1600 keerde hij naar Londen terug en werd toen als agent voor Holland en Zeeland ⁴ vervangen door zijn broeder Peter, die aanvankelijk een gelijke functie

Een zijner schepen, op weg naar Brazilië, was wegens ongunstig weder genoodzaakt, in een der baaien van het, destijds onbewoonde, eiland binnen te loopen en bij terugkomst in Londen gaf de bemanning zulk een aantrekkelijk verslag daaromtrent, dat de reeder besloot, er een expeditie heen te zenden en te beproeven, er een kolonie te stichten. Daartoe zond hij een schip uit, de *William and John* met ongeveer 40 emigranten, dat in 1626 Barbados bereikte en het anker liet vallen ongeveer bij de plaats, waar 21 jaar vroeger de eerste Engelschen eveneens aan wal gegaan waren. Hier werd een stadje gesticht, dat ter eere van den koning den naam van Jamestown ontving en dat thans Hole Town of The Hole heet.

Deze onderneming, die door Curteen werd gefinancierd, stond in verband met een concessie, die aan den 3rd. Earl of Marl-

in Keulen bekleed had. In 1606 associëerden de beide broeders zich met hun zwager Money onder den firmanaam Curteen & Money. In 1631 werd het kapitaal dezer firma geschat op £ 150.000; zij legde zich toe op scheepsbouw en overzeeschen handel, o.a. op Guinea, Spanje, Portugal en West-Indië en bezat daartoe een vloot van 20 schepen met ± 5.000 man.

De relaties met de firma Boudaen in Holland bleven niet steeds vriendschappelijk. John Money overleed in 1632, waarna Sir William en zijn neef Boudaen tot executeurs werden aangewezen. Boudaen weigerde echter deze functie op zich te nemen, waarna een langdurig proces volgde. Tijdens deze procedure liet Boudaen zelfs beslag leggen op de bezittingen der Curteens in Holland. Het proces duurde voort tot na het overlijden van Sir William, die in Mei of Juni 1636 stierf. Behalve dit proces waren er nog bij den dood van Sir William twee andere zaken aanhangig, nl. een (te zamen met een confrater Sir Paul Pindar) tegen de Kroon en een tegen Lord Carlisle betreffende aanspraken o.a. op Barbados. Als gevolg van deze processen en van later geleden verliezen in den overzeeschen handel smolt het vermogen der familie Curteen betrekkelijk spoedig weg. Een zoon van Sir William, eveneens William geheeten waagde al zijn resteerende midelen in de uitrusting van twee schepen naar Indië. Hierop werd echter door de O.I.C. beslag gelegd, terwijl een eisch tot schadevergoeding ten bedrage van £ 151.612 geen succes had.

Het proces tegen Lord Carlisle betreffende de aanspraken op Barbados werd in Augustus 1660 ten behoeve van den kleinzoon van Sir William door den „privy concil” behandeld; de bewijzen voor de aanspraken der Curteens werden echter onvoldoende geacht en de eisch der firma afgewezen. Inmiddels waren de zaken reeds in zoodanigen toestand geraakt, dat zij in 1643 na het overlijden van William Curteen Jr. failliet verklaard werden. Daar de kleinzoon William Curteen zich uit de zaken terug trok en zich met wetenschappelijken arbeid bezig hield, (hij was o.a. zeer bevriend met Hans Sloane) verdween de firma Curteen & Money uit de Londensche handelswereld.

borough door de kroon was verleend voor het koloniseeren van eilanden in de Caraibische Zee, in welke concessie Barbados was ingesloten.

Deze eerste vestiging was echter geen succes, want weldra kwamen concurrenten opdagen en wel andere Engelschen, uitgezonden door Sir Thomas Warner ¹⁾, den kolonisator van St.-Kitts. Deze handelde in opdracht van den Earl of Carlisle ²⁾, die in 1627 van Karel I een concessie verkreeg voor zoo goed als alle Caraibische eilanden, nl. St. Lucia, St. Vincent, Barbados, Nevis en Dominica. Dit lokte verzet uit van Marlborough, doch aanvankelijk werd de zaak bijgelegd doordat de laatste erin toestemde, van zijn aanspraken af te zien, toen Lord Carlisle zich verbond, aan hem en zijn eventueele erfgenamen £ 300.—'s jaars uit te keeren.

Curteen liet zich echter niet zoo gemakkelijk uitschakelen. Hij stelde veel belang in de kolonisatie der onbewoonde en onbekende eilanden en had reeds in 1625 een verzoekschrift ingediend, om vergunning te verkrijgen, koloniën te stichten in alle, nog onbekende landen van het Zuidelijk gedeelte der aarde, het z.g. *Terra Australis Incognita*. Terwijl nu Carlisle met een opdracht van den koning uit Engeland afwezig was, wist hij den Earl of Pembroke ³⁾ ertoe te brengen, aanspraken te laten gelden op

¹⁾ Sir Thomas Warner ($\pm$ 1649) was de zoon van een land-edelman en werd kapitein in de garde van Jacobus I. In 1628 vergezelde hij kapitein North op een expeditie naar Suriname, die echter niet tot de stichting van een kolonie daar leidde. Deze kapitein North, metgezel van Raleigh op diens laatste, mislukte, expeditie naar El Dorado, werd door dezen belast met het uitbrengen van het verslag der mislukking aan den koning. Warner's ondernemingen in de West werden gefinancierd door verschillende Londensche kooplieden. Hij vestigde o.a. nederzettingen in Virginia, op Barados en op St.-Kitts (28 Jan. 1623). Zijn zoon Edward stichtte in 1632 een kolonie op Antigua.

²⁾ James Hay, 1st. Earl of Carlisle was een der gunstelingen van Jacobus I en van Karel I. Door den eersten monarch werd hij met de waardigheid van Earl of Carlisle begiftigd op 30 September 1622. Hij overleed in 1630.

Bij den dood van zijn zoon James in 1660 stierf deze tak der Carlises uit.

³⁾ Er waren destijds twee Earls of Pembroke, broeders, die beiden veel belang in de eerste Engelsche kolonisatie-pogingen in Amerika stelden. De oudste, William Herbert, 3rd Earl of Pembroke was een gunsteling van Jacobus I en had zitting in of bevorderde de stichting van verschillende lichamen op koloniaal gebied. Hij was o.a. lid van den Koninklijken Raad voor de Virginia Company of Lords. Zijn broeder Philip, die hem als 4th Earl opvolgde, was genoemd naar zijn oom van moederszijde, Sir Philip Sydney, die met Leicester in de

Barbados. Deze wist te bewerken, dat hem op 2 Februari 1628 een concessie verleend werd, waardoor, nadat hij de uitvoering der projecten aan Sir William Curteen had toevertrouwd, de kolonisatie op wettigen grondslag kwam te rusten. Deze concessie omvatte „certain islands between 8 and 13 degrees of north latitude called Trinidad, Tobago, Barbados and Fonseca with all the islets within ten leagues of their shores”. Eén der condities, waaronder deze concessie verleend werd, stipuleerde, dat, als de koning deze eilanden bezocht, hem een pond goud moest worden aangeboden.

Met deze concessies of „grants” werd door de Engelsche koningen op vrij willekeurige wijze omgesprongen. Een vroeger aan den 3rd Earl of Pembroke verleende concessie, waarin ook Barbados was ingesloten, werd kort daarna, wegens oudere aanspraken van Carlisle weer ingetrokken. Niettemin begunstigde Karel I er in 1628 den 4th Earl opnieuw mede, waarna Curteen gemachtigd werd twee schepen uit te zenden om bezit van Barbados te nemen.

De aankomst dezer expeditie veroorzaakte de eerste binnenslandsche troebelen op het eiland, die later nog door vele andere gevolgd werden. De reeds gevestigde kolonisten toch verzetten zich tegen de invasie van nieuwelingen, die, daar zij aan de W.-zijde geland waren, den naam van „Leeward-men” kregen. Daartegenover noemden de oudere kolonisten zich „Windward-men”. De nieuwelingen, die vrij talrijk waren en wel ten getale van ongeveer 1850 zielen wisten zich echter te handhaven. Zij stonden onder leiding van een zekeren kapitein Henry Powel ¹⁾,

Nederlanden kwam en o.a. Gouverneur van Vlissingen was. In 1586 werd Sydney in een gevecht bij Zutphen met de Spanjaarden op 22 September ernstig in de knie door een musketkogel gewond en overleed kort daarna te Arnhem, waarheen hij vervoerd was. Van dezen ridderlijken hoveling, krijgsman-dichter (hij was de schrijver van „The Countess of Pembroke's Arcadia”, dat in 1588 voor het eerst werd uitgegeven) wordt vermeld, dat, toen hij zwaar gewond op het slagveld lag en men hem een dronk water bracht, hij dezen weigerde en hem afstond aan een stervenden soldaat, die dicht bij hem lag en met begeerige oogen naar de lafenis gekeken had, met de woorden: „Thy necessity is yet greater than mine”.

Philip, 4th Earl of Pembroke was evenals zijn oudere broeder een gunsteling van Jacobus I en op diens aanbeveling ook van Karel I. Hij was het, die door zijn invloed aan het hof de kolonisatie-pogingen van Curteen steunde.

¹⁾ Deze captain Powel (zijn naam wordt ook wel gespeld Powell) was herhaaldelijk in de West en ook reeds op Barbados geweest. Hok was o.a. bevriend met den commandeur van Essequibo Groenewegen.

die door Lord Pembroke en Curteen waren uitgezonden. Powel was aangewezen om het ambt van gouverneur der nieuwe kolonie op zich te nemen.

Op grond echter van concessies, door hem verkregen volgens documenten van 3 Juli 1627 en van 7 April 1628 protesteerde de Earl of Carlisle tegen deze nederzetting en hield staande, eigenaar te zijn van alle, daarin genoemde eilanden. Hij zond tevens twee schepen uit onder bevel van kolonel Roydon en kapitein Hawley. Dezen namen Powel gevangen en na eenige schermutselingen bleven de laatst aangekomenen ten slotte meester van het eiland, dat tot 1646 in het bezit van Carlisle en zijn erfgenamen bleef. In het genoemde jaar werd het door de laatsten overgedaan aan Francis, lord Willoughby, Earl of Parham ¹⁾.

Tot deze transactie was de zoon en opvolger van Carlisle te vinden, daar zijn vader na zijn dood vele schulden had achtergelaten. In de overeenkomst tusschen Carlisle en Willoughby kwamen o.a. de volgende bepalingen voor: De laatste pachtte Barbados voor den tijd van 21 jaar. De helft van de baten, die het eiland opleverde, kwamen ter beschikking van Carlisle ter betaling der schulden; de andere helft kwam ten voordeele van Willoughby. Carlisle nam tevens de verplichting op zich, zijn invloed aan te wenden, om van den koning te verkrijgen, dat Willoughby tot gouverneur benoemd werd. Deze benoeming

¹⁾ Francis, 5th Baron Willoughby of Parham was de tweede zoon van William, 3rd Baron of Parham en Francis Manners of Rutland. Zijn vader overleed op 28 Augustus 1617, waardoor de titel overging op het oudste zoontje Harry, dat echter op 5-jarigen leeftijd stierf. Hierdoor kwam Francis, de tweede zoon, in het bezit van de familie-goederen en van den titel.

Op volwassen leeftijd gekomen, stond hij aanvankelijk in den strijd tusschen het parlement en den koning aan de zijde van het eerste en werd benoemd tot Lord-Lieutenant van het district Lindsay in Lincolnshire. Toen echter de Independenten in het Parlement de overhand verkregen, ging hij tot de tegenpartij over en werd door den hertog van York in Mei 1648 benoemd tot vice-admiraal van de vloot in The Downs, die zich tegen het parlement verzette. Met deze vloot, waarmede de Prins van Wales (later Karel II) naar onze republiek vluchtte, maakte hij jacht op schepen van het parlement, doch werd door Warwick en ook door slecht weer uit The Downs verdreven.

Na zijn overgang tot de royalisten werd door het parlement beslag op zijn goederen gelegd en werd zijn achterstallig tractement, ten bedrage van £ 2000 bij besluit van 25 December 1649 ingehouden. Hij besloot toen, ziende, dat in Engeland voorloopig geen toekomst meer was, het land te verlaten en naar de koloniën te gaan en verklaarde: „Since all is gone at home, it is time to provide elsewhere for a being”.

geschiedde dan ook op 5 Mei 1650, nadat Willoughby reeds naar Barbados vertrokken was, waar hij op 29 April was aangekomen.

De nieuwe gouverneur en eigenaar vond op het eiland een toestand van groote verdeeldheid, die krachtige maatregelen tot herstel van de rust noodzakelijk maakten. Deze troebelen waren een weerslag van de gebeurtenissen in het moederland, den strijd tusschen de royalisten en de partij van het parlement en werden sterk beïnvloed door de aanwezigheid en de activiteit der gebroeders Humphrey en Edward Walrond, beiden aanhangers der Stuarts, doch in het moederland niet in groot aanzien bij de partij des konings. Humphrey Walrond had daar o.a. moeilijkheden ondervonden, daar het voorgekomen was, dat hij aanhangers van het parlement beschermd had tegen royalistische soldaten. Na hierdoor in Engeland in moeilijkheden geraakt te zijn, was hij naar Barbados uitgeweken, waar hij het jaar te voren ook reeds geweest was (1649).

Op dat eiland was tot dien tijd de invloed van de partijschappen en van den daarop gevolgden burgeroorlog in het moederland betrekkelijk weinig gevoeld. Volgens getuigenis van Edward Hyde, Earl of Clarendon, Lord Chancellor onder de regeering van Karel I werd Barbados bewoond door „men who had resorted thither only to be quiet and to be free from the noise and oppressions in England”. Dit veranderde echter na de aankomst der Walronds. Vooral de oudste der gebroeders trad op als een sterk aanhanger des konings en trachtte het eiland te maken tot een asyl voor uitgeweken royalisten, toen dezen in het moederland het onderspit gedolven hadden. Van den gouverneur Philip Bell eischte Walrond, dat hij iederen ingezetene een eed van trouw aan den koning zou doen afleggen, dat het eiland zich beslist voor den koning zou verklaren en dat het bestuur gevoerd zou worden door royalistische ambtenaren. Door zijn invloed werd o.a. met het beheer der financiën toen belast Major Byam, die later onder Willoughby tijdelijk het bewind over Suriname zou voeren, en werden meer dergelijke maatregelen genomen. Toen de gouverneur niet geneigd bleek, onmiddellijk tot zulke ingrijpende handelingen over te gaan, traden de Walronds gewapenderhand op en marcheerden met hun partijgangers op The Bridge ¹⁾ aan, om deze hoofdplaats te bezetten.

¹⁾ The Bridge (thans Bridgetown), de hoofdplaats van Barbados, was in 1628 gesticht, toen de eerste gouverneur, Charles Wolferstone zich met 64 landverhuizers aan de Carlisle baai vestigde.

Zij waren echter niet sterk genoeg om hun doel te bereiken en Humphrey Walrond werd bij die gelegenheid gevangen genomen, maar kort daarna weder ontslagen.

In middels was op 29 April 1650 Lord Willoughby, de nieuwe gouverneur en eigenaar, op Barbados aangekomen. Door de rustige bewoners werd zijn komst met instemming begroet en werd hij beschouwd als „a blessing sent from God”.

Walrond echter trachtte stemming tegen hem te maken door het gerucht te verspreiden, dat de nieuwe gouverneur een „roundhead” was. Voorloopig had deze nog geen gelegenheid, zich bepaaldelijk met de zaken van Barbados bezig te houden. Eerst ging hij op reis om zijn belangen op andere eilanden te behartigen en zond tevens een expeditie van 40 man onder leiding van een zijner onderhoorigen, Anthony Rowse, naar de kust van Guiana met opdracht, de mogelijkheid van het stichten van een kolonie daar te onderzoeken. Het resultaat hiervan was de stichting van het tegenwoordige Suriname en de vestiging van het thans geheel verdwenen plaatsje Thorarica.

Na zijn terugkomst kwam het echter al spoedig tot een botsing tusschen hem en de Walronds, in het bijzonder met Humphrey. Deze, die commandant van een regiment soldaten en van de forten was, werd toen als zoodanig afgezet, tot welke maatregel Willoughby te eer kon overgaan, daar Walrond ook zijnen partijgenooten, den royalisten, op Barbados te heftig was.

Nu zette Willoughby zich ertoe, de belangen van het eiland, die trouwens ook de zijne waren, zooveel mogelijk te bevorderen. Door een vredelievende politiek trachtte hij de onrust op het eiland te beteugelen en verzette zich tegen maatregelen, die, in het moederland genomen, de belangen ervan schaadden. Zoo was hij een tegenstander van de Acte van Navigatie, waardoor de handel van Barbados nadeel ondervond en verklaarde op 18 Februari 1651 o.a., dat een lichaam, het Parlement, waarin de bewoners van het eiland niet vertegenwoordigd waren, niet het recht had, wetten voor hen te maken, of hun handel te benadeelen. Hij had echter niet den tijd om zijn werk te voltooien. Na de overwinning op het koningschap in 1651 zond het Parlement een vloot uit onder beval van Sir George Ayscue ¹⁾, met

¹⁾ Ofschoon niet een der meest op den voorgrond tredende marine bevelhebbers uit de Engelsche oorlogen, is Sir George Ayscue in onze geschiedenis tot een zekere bekendheid geraakt o.a. door zijn krijgsgevangenschap in de Republiek gedurende de jaren 1666 en 1667. Hij was een afstammeling uit een oude Lincolnshire familie; het tijdstip

opdracht, ook in de koloniën de royalisten ten onder te brengen. Verontwaardigd schreef toen Willoughby aan zijn vrouw, die in Engeland was achter gebleven en daar zijn belangen behartigde: „Let nie entreat thee to leave off persuasion to submit to those who so unjustly, so wickedly have ruined me and mine”.

De troepen van Ayscue landden in December 1651 op het eiland en reeds vermoedende, dat hij het toch ten slotte niet zou kunnen behouden, had Willoughby te voren de boven vermelde expeditie naar Guiana uitgezonden, waardoor hij toen over een plaats beschikte, waarheen hij kon uitwijken. Na de komst van Ayscue werd hij genoodzaakt op 11 Januari 1651 Barbados over te geven. In art. VII van de acte van capitulatie werd hem de teruggave van zijn goederen in Engeland en het behoud van zijn particuliere bezittingen op Barbados, Antigua en in Suriname toegezegd. Vrij aannemelijke voorwaarden dus voor iemand, als Willoughby, die tot de onderliggende partij behoorde en die bovendien ook thans het onderspit had moeten delven. De „assembly”, de vertegenwoordiging der kolonisten, achtte het — plus royaliste que le roi — wenschelijk, aan de overgave nog eenige, voor Willoughby onaangename, gevolgen te verbinden. Zij verbande hem nl. van het eiland met last het binnen acht dagen te verlaten en er niet weder te keeren. Willoughby begaf

van zijn geboorte en dat van zijn overlijden zijn onbekend. Wel is het bekend, dat zijn diensttijd bij de Britsche marine valt tusschen de jaren 1646 en 1671. Tot 1648 diende hij als kapitein op verschillende schepen en werd in dat jaar tot admiraal in de Iersche Zee bevorderd. Deze snelle promotie had hij te danken aan het feit, dat hij door zijn invloed het grootste gedeelte van de vloot, waarop na de gevangenneming van den koning muiterij was uitgebroken, voor het Parlement wist te behouden. Terwijl de muiters naar Holland voeren, wist Ayscue het overige, grootste gedeelte van de vloot in The Downs bijeen te houden.

In April 1651 diende hij onder Blake bij de Scilly-eilanden en werd daarna naar de West gezonden, waar hij behalve Barbados ook Antigua, Nevis, St.-Kitts en de vestigingen op de kust van Virginia voor het Parlement innam. Na in den 1sten en den 2en Engelschen oorlog aan verschillende andere krijgsbedrijven deelgenomen te hebben, raakte hij tijdens den vierdaagschen zeeslag met zijn schip „The Royal Prince” vast op den Galloper, een bank aan de kust van Essex. Het schip werd daarna in brand geschoten en Ayscue geraakte in krijgsgevangenschap. Hij moest tot na het sluiten van den vrede in Holland blijven. Na zijn terugkeer in Engeland werd hij wel met welwillendheid door den koning ontvangen, maar er schijnt hem geen belangrijk commando te zijn toevertrouwd. Vermoedelijk is hij omstreeks 1671 of 1672 overleden. (Zijn naam wordt ook wel gespeld Ayscough of Askew).

zich toen naar Engeland, waar, overeenkomstig het bepaalde bij de overgave van Barbados, het beslag op zijn bezittingen werd opgeheven; zijn achterstallig tractement van £ 2000 werd echter niet uitbetaald. In Engeland werd hij al spoedig in de binnenlandsche troebelen verwickeld. In 1654 bereikte hem een dringend verzoek van den koning, den lateren Karel II, om bijstand en in het volgende jaar nam hij deel aan een algemeen royalistischen opstand, die echter mislukte en nog niet tot het herstel der Stuarts leidde. Willoughby werd toen in Juni van dat jaar gevangen genomen, kort daarna vrijgelaten, maar in Maart van het volgende jaar opnieuw gearresteerd.

Inmiddels voltrokken zich belangrijke veranderingen in Engeland. Cromwell overleed op 3 September 1658 en na een kort bestuur van enkele maanden als protector, legde zijn zoon Richard in Mei van het volgende jaar deze waardigheid neder. George Monk wist toen te bewerken, dat Karel II als koning werd terug geroepen en op 25 Mei 1660 deed deze zijn intocht in Londen.

Deze restauratie der Stuarts had voor Barbados belangrijke gevolgen. Karel II, die, zooals bekend is, in regeeringszaken van het moederland slechts in zooverre belang stelde, als zij bevorderlijk zouden kunnen zijn aan zijn particuliere genoegens, bekommerde zich uit den aard der zaak nog minder om de zaken der, nog zoo betrekkelijk kort geleden gevestigde koloniën. Zij vormden echter een geschikt object, om, als daartoe aanleiding was, gunstelingen ermede te begiftigen, of trouwe aanhangers der koningsfamilie voor, tijdens de ballingschap der Stuarts aan dezen bewezen, diensten te beloonen.

Die weinige belangstelling van Karel voor de West-Indische koloniën blijkt wel uit het geringe aandeel, dat de regeering in het moederland in het bestuur dezer koloniën aan zich voorbehield. Om althans eenigermate van den gang van zaken daar op de hoogte te komen, zond zij aanvankelijk nu en dan speciale commissies uit, die omtrent een of ander punt een onderzoek hadden in te stellen en t.z.t. daaromtrent in het moederland verslag hadden uit te brengen. Onder Karel II, toen de koloniale belangen van Engeland langzamerhand van meer gewicht werden werd in plaats van deze tijdelijke commissies een permanente „Council of Trade and Plantations” ingesteld, die in 1675 vervangen werd door een „Committee of the Privy Council”. Deze laatste commissie werkte aanvankelijk niet onbevredigend; weldra echter moest haar activiteit wel, noodgedwongen, ver-

minderen wegens de geringe of geheel afwezige belangstelling des konings voor haar arbeid ¹⁾).

Hoezeer de koning door zijn lakschheid en onverschilligheid in strijd handelde met de landsbelangen, blijkt wel hieruit, dat reeds in zijn tijd, dus resp. ongeveer tien en vijfendertig jaar na de bezetting Jamaica werd gekarakteriseerd als „one of the most hopeful of all the Plantations in the West Indies” en Barbados zelfs als „that rare pearl in the Kings Crown”. Wat Jamaica betreft, is deze waardeering in den loop der jaren, in weerwil van moeilijkheden en tegenslagen, die men ook daar gehad heeft, geheel juist gebleken. Barbados, al is het in het laatste vierde deel der 19e eeuw door de uitbreiding der stoomvaart — ook voor ons, als aanloophaven der K.N.S.M. — van meer belang geworden, dan het geruimen tijd te voren was, kan thans toch niet meer met een zeldzamen parel in de kroon des konings vergeleken worden.

Na de restauratie der Stuarts ontving Lord Willoughby zijn belooning voor de, door hem aan het tijdelijk verdreven koningshuis bewezen, diensten: hij werd hersteld in zijn waardigheid van gouverneur van Barbados en werd tevens belast met het bestuur over de eilanden St.-Kitts, Nevis, Montserrat en Antigua. Wat Barbados betreft, werd zijn inkomen bepaald op de helft van de opbrengst van het eiland, terwijl de andere helft aan de kroon zou komen. Te zamen met een anderen aanhanger der Stuarts, Lawrence Hyde²⁾, ontving hij bovendien bij giftbrief van 2 Juni 1663 in vollen eigendom Suriname onder den naam van Willoughby's land met uitzondering van 30.000 acres, die voor den koning gereserveerd werden.

Willoughby kwam op 10 Augustus 1663 op Barbados aan,

¹⁾ Onder Jacobus II, die wel belang stelde in koloniale zaken en er ook verstand van had, werd dit tijdelijk beter. Onder Willem III werd dit comité vervangen door een „Board of Trade”.

²⁾ Lawrence Hyde, Earl of Rochester, was de tweede zoon van Edward Hyde, 1st Earl of Clarendon, Lord Chancellor onder de regeering van Karel I (1609-1674). Edward Hyde was een trouw aanhanger der Stuarts. Van zijn kinderen huwde een dochter, Anna, tegen den zin haars vaders op 3 September 1666 met den Hertog van York, den lateren Jacobus II. Uit dit huwelijk werden twee dochters geboren, Mary (gehuwd met Willem III) en Anna (gehuwd met George van Denemarken), de laatste regeerende afstammeling der Stuarts.

Evenals zijn vader was Lawrence Hyde een trouw aanhanger der Stuarts; hij was de oom der beide koninginnen Mary en Anna. Verscheidene malen had hij zitting in het Parlement en was o.a. bijzondere gezant bij de onderhandelingen over den vrede te Nijmegen.

waar hij ditmaal alles behalve met open armen werd ontvangen. Reeds waren er verschillende verbannen of gevluchte royalisten achtereenvolgens terug gekeerd o.a. ook Humphrey Walrond, die destijds door Ayscue verbannen was en die na de restauratie, weldra een der meest op den voorgrond tredende persoonlijkheden op Barbados werd. Noch hem, noch enkelen anderen voornamen royalisten, noch ook den leden der „assembly” was de terugkomst van den gouverneur en eigenaar aangenaam. Ieder had daarvoor zijn afzonderlijke redenen.

Wat de „assembly” betreft, deze werd na langdurige strubelingen door Willoughby ontbonden en de „speaker”, Samuel Farmer, werd gearresteerd en naar Engeland opgezonden. Willoughby verklaarde omtrent hem, dat hij „a great Magna Charta-man” was.

Met anderen, o.a. met Walrond en met Sir Robert Harley, den zegelbewaarder, kwam het eveneens weldra tot moeilijkheden. De eerste had, tijdens de afwezigheid van Willoughby gedurende bijna 3 jaren (1660–1663) als plaatsvervangend gouverneur het eiland bestuurd, waarbij hij blijken gaf, voor krachtige maatregelen niet terug te deinzen, maar ook tevens van willekeur niet afkeerig te zijn. Dit laatste veroorzaakte ook tegen hem herhaaldelijk verzet van de zijde der „assembly”. Na Willoughby's terugkeer kwam het ook met dezen spoedig tot een uitbarsting. O.a. beschuldigd van heulen met de Spanjaarden, werd Walrond van zijn waardigheid, als plv. gouverneur ontheven, terwijl kort daarna zware schulden zijn verder verblijf op Barbados en weldra ook in Engeland onwenschelijk maakten. Hij schijnt toen naar Spaansch gebied te zijn uitgeweken, waar hij vermoedelijk kort daarna is overleden. Na diens vertrek had Willoughby inmiddels op Barbados zijn intrek in het vroegere huis van Walrond genomen. Bij al deze en andere maatregelen kon Willoughby rekenen op den steun van Karel II en, wat meer waard was, gedurende diens leven, ook van Lord Clarendon ¹⁾. Bij zijn werk als gouverneur had hij dien inderdaad ten zeerste noodig, want, wat Barbados betreft, dat vrijwel geheel van uitvoer zijner producten afhankelijk was, waren er, behalve de

¹⁾ Deze steun aan Willoughby werd en wordt ook thans nog niet, steeds gunstig beoordeeld. In de Dictionary of National Biography vindt men in het artikel Clarendon o.a. dezen zin: „The worst side of his policy is shown in his support of the highhanded conduct of Lord Willoughby in Barbados, which was made the basis of the fifteenth article of his impeachment in 1667”.

Acte van Navigatie nog verschillende andere moeilijkheden uit den weg te ruimen, o.a. een kwestie betreffende uitvoerrechten, die zeer moeilijk te regelen was.

Ook tegen buitenlandsche vijanden had Willoughby het eiland te verdedigen, o.a. tegen een aanval van De Ruyter in Januari 1665. Deze was, na Gorée op de Westkust van Afrika bemachtigd te hebben, naar Amerika overgestoken en trachtte Engelsche koloniën daar eveneens in bezit te nemen. Wat Barbados betreft, mislukte hem dit; de aanval werd door Willoughby afgeslagen en de Hollandsche vloot begaf zich daarna naar meer noordelijk gelegen koloniën. (April 1665).

Willoughby heeft niet den tijd gehad, om zijn aangevangen werk op Barbados en elders voltooid te zien. Nadat hij tijdelijk St. Lucia en Tobago bezet had, ging St. Kitts in April 1666 aan de Franschen verloren. Op bevel des konings rustte Willoughby een eskader uit, om troepen over te brengen, die zouden trachten, het eiland te hernemen. Dit eskader schijnt in een orkaan geraakt te zijn, en het oorlogschip *Hope*, aan boord waarvan Willoughby zich bevond, ging daarin ten onder. De gouverneur kwam bij deze ramp om het leven. (23 Juli 1666). Hij werd als gouverneur van Barbados opgevolgd door zijn broeder William, tijdens wiens bestuur Suriname in Februari 1667 voor de familie verloren ging door de verovering door Abraham Krijnsen.

Niet lang daarna, nl. in 1671 werden de verschillende Britsche koloniën op de eilanden verdeeld in twee groepen, de Leeward en de Windward islands, ieder met een door de moederlandsche regeering benoemden gouverneur. De verhouding dezer gouverneurs tot de regeering in Engeland was niet altijd van welwillenden aard; zoo werd in 1680 de gouverneur Atkins wegens meenings-verschillen met de regeering terug geroepen. Aan het stelsel der proprietor's colonies, te vergelijken met de bij ons destijds bestaande patroons-kolonies, kwam door deze wijziging intusschen een einde.

Literatuur: Omtrent Barnados bestaat een uitgebreide literatuur. Eenige titels van werken zijn te vinden in de Encyclopaedie van Ned. West Indië, o.a. bij het artikel over Willoughby.